

REFERAT ÅRSMØTE HEDMARK SAU OG GEIT 4. MARS 2011

Hotell Central, Elverum

Leder Kjetil Granrud ønsket velkommen og ga ordet til Kåre Kleiva fra Elverum som orienterte om rettsaken han og kona har ført mot Staten for manglende erstatning for rovdrydrept sau i 2007. Deretter overlot han ordet til ordstyrer Jorunn Haugland Støen.

Sak 1 Opprop.

Antall stemmeberettigede: 32

Representerer:

Styret
Styret
Styret
Styret
Styret
Alvdal
Eidskog
Elverum
Engerdal
Folldal

Grue
Kongsvinger
Kvikne

Løten og Vang

Odal
Os

Rendalen
Ringsaker

Romedal og Stange

Sollia
Stor-Elvdal
Tolga
Trysil
Tynset
Øvre Solør
Åmot

Representant:

Kjetil Granrud
Hege Brendryen
Nils Magnar Rom
Øystein Sørby
Martin Mostue
Jo Agnar Hansen
Asbjørn Andersen
Erik Danielsen

Hilde S. Odden
(Hege Brendryen)
Jorunn Haugland Støen

Per Roar Stømner
Amund Wormstrand
Jon Erling Arntzen
Mona M. Arntzen

Ingrid Lekve
Ulf Skårholen
Even Norderhaug
Trond Bjørnstad
Jan Ove Tømmerhoel
Magne Horten
Kaja Eggen
Karstein Bergset
Martin Opsahl
Nils Even Holen
Gjermund Danielsberg
Ole Fredrik Dæhli
Jan Roar Lillehagen
Grethe Standerholen

Ingvald Landet
Jan Tollan
Knut Nordgård

Nini Lauten

Avlsutvalg Sau
Fagråd Geit
Hedmark Gjeterhundlag
Valgkomite HSG
Møteleder
Sekretær
Hedmark Bondelag

Magne Horten
Marianne Rønning
Brede Lauten
Ulf Skårholen
Jorunn Haugland Støen
Toril Hårdnes
Karstein Bergset

Kåre Kleiva
Øystein Knutsen

Engerdal, Solli, Tynset (2) og Åmot stilte ikke med årsmøtorepresentanter. Alvdal stilte kun med 1 av 3 og Tolga med 1 av 2 mulige representanter. Det mangla derfor totalt 8 stemmeberettiga representanter.

Sak 2 Innkalling og sakliste.

Det ble anmerka at det var feil årstall et par plasser i møteinnkallinga. Innkalling og sakliste er godkjent med retting av gjeldende årstall.

Sak 3 Valg av 2 sammen med møteleder til å underskrive protokoll.

Grethe Standerholen og Martin Opsal valgt.

Valg av tellekorps.

Kåre Kleiva og Marianne Rønning valgt

Sak 4 Saker som styret/lokallaga vil ha til behandling

- a. Sak fra Folldal Sau og Geit angående ny landbruksmelding
- b. Resolusjonsforslag fra styret

Hege Brendryen, Amund Wormstrand og Knut Nordgård ble foreslått til resolusjonskomitè.

Sak 5 Lederens tale

Leder Kjetil Granrud sin tale til årsmøtet er vedlagt.

Kommentarer:

Amund Wormstrand: Det er ulike måter å tenke at rovdyrproblemene skal løses. Ble sist høst gjort oppmerksom på Hedmarksplattformen (HP) hvor det ble sagt ja til 3 ulveynglinger. Synes det er rart at dette ikke er tatt opp. Oppfatter det som om HSG har sagt ja til 3 ulveynglinger inkludert finurlighetene med grenseflokkene. Leder sier i sin tale at forvaltningen av jerv og gaupe fungerer. Er ikke sikker på at sauebøndene i Nord-Østerdal er enig i det. Og det er fortsatt store problem med gaupe i sørfylket.

Nils Magnar Rom: Føler seg litt beklemt i forhold til årsmeldinga pga at han ikke har deltatt på siste styremøter. Fortørna over at leder sier at vi ikke skal si i mot og kommentere. Wabakken sier at det er innvandrerulv og ikke norsk ulv. Må komme på banen og si hva vi mener.

Knut Nordgård: Rovdyr største saken for HSG. Mener at det er riktig å fjerne ulvesona. For Trysil sin del spiller det ingen rolle, men jo flere som får problem med ulven, desto større forståelse.

Ingvald Landet: Flere medlemmer i Stor-Elvdal er sjokkert over inngåelsen av Hedmarksplattformen. De mener at det trækker på medlemmer innafør ulvesona. Signaler på at noen av medlemmene vurderer å melde seg ut.

Marianne Rønning: Årsmeldinga til Fagråd geit bør muligens jobbes med av styret i HSG. Geitfolka er veldig få, men bør derfor få litt sterkere posisjon. Synes at årsmeldinga til Fagråd Geit og Gjeterhundlaget bringer mer positivitet til årsmøtet enn rovdyr sakene. Geitforum i TINE skal være taleforum for geitprodusentene. Hvordan geitprodusentene i varetas i HSG, må vurderes av styret

Kåre Kleiva: Inngjerding, flytting m.m kan kan føre til nedlegging. Hvis HSG går inn for å opprettholde ulvesona, må det garanteres for 100 % erstatning til de som mister beiteretten. I Soria-Moria-erklæringa opprettholdes den to-delte målsetninga.

Jorunn H. Støen: Presiserer full dekning av kostnader.

Ulf Skårholen: Presiserer at Foreningen ny rovdyrpolitikk ikke har signert Hedmarksplattformen (HP). Mener at det gjennom HP har blitt gitt ei fortetting av ulv som ikke kan aksepteres.

Amund Wormstrand: Mener Kåre Kleiva har signalisert at det er vanskelig å forhandle med forvaltninga. Hedmarksplattforma har gitt signal om 3 ynglinger av ulv. Vil gi signal til styret om at saken skulle vært behandla på årsmøtet i HSG.

Kjetil Granrud: Tror at riktig våpen er å påvirke politikken. Mulig politikerne ikke har skjønt å styre forvaltninga. Mener at det ikke hjelper å sparke på fylkesmannen når det er DN som styrer. Hedmarksplattforma har som formål å redusere rovdyrbestandene og dermed begrense skadeomfanget. Felles plattform er et godt utgangspunkt for å påvirke politikerne.

Til Nils Magnar: Enig i at HSG kunne vært mye mer synlig i media. Ros til Kaj Teppen og leder i HB som har gjort en god jobb i media. Tror media kontakta deg i håp om å få kontroversielle utspill. Er ikke enig med Knut Nordgård i at vi skal spre ulven utover for at flere skal få føle problematikken. Vi må opptre på en slik måte at vi får med bredest mulig del av befolkninga i jobben med å redusere rovdyrbestandene. Jeg har heller ikke tro på inngjerding som løsning må problemet, men det må være fritt opp til den enkelte og løse sine problemer utifra de forutsetninger som den enkelte har. Vi skal også huske på at vi har saueholdere som er veldig godt fornøyd med inngjerding

Til Landet: 3 ynglinger innafor sona og ikke bare i Hedmark. La det være klinkende klart, HSG er fortsatt imot ulv på norsk jord.

Til Marianne: Geita har ikke hatt noen stor plass etter at ho gikk ut av styret. Kunne vært aktuelt å ha med lederne i utvalga på styremøter.

Ikke intensjon å sette medlemmer opp mot hverandre gjennom HP, men å redusere rovdyrbestanden. Tror det taktisk uklokt å kjøre på fjerning av sonering akkurat nå. Mener at intensjonen var å påvirke og ikke være snille. Langsiktig perspektiv for å prøve å snu utviklinga. Alle lokallaga i fylket har store rovdyrta. HP er blitt til gjennom flere møter i Elverum, men ikke vedtak i styret.

Knut Nordgård: mener at småfeholdet blir nedlagt i ulvesona. Mener at HSG må være nøytral i forhold til bondelag og småbrukerlag.

Kjetil Granrud: Mener ikke at man ikke skal bruke media, men viktig at det som det fokuseres på har gjennomslagskraft. Wabakkens siste utspill burde kanskje ha vært kommentert.

Ingrid Lekve: mener det er kritikkverdig å ikke ha behandla HP i styret.

Jorunn H. Støen: viktig å gå ut i media, men også viktig hva som det gås ut med. HSG må ha krystallklar mening om rovdyr.

Leder oppsummerte og avrundet.

Sak 6 Årsmelding.

Jorunn H. Støen: Siste avsnitt på side 2 i årsmeldinga rettes til:

”Årsmøtet ba dessuten om at styret skulle øve press på NSG og politikere for å få beitenæringas premisser for rovviltpolitikken inn i ny landbruksmelding.”

Ingrid Lekve: har kun funnet 2 av 5 omtalte styremøter

Hilde S. Odden: 3 styremøter før årsmøtet i 2010

Retting: Det bør skrives "Væring 30 Hedmark"

Ingrid Lekve: styremøter følger det kalenderår eller arbeidsåret?

Nils Magnar Rom: Mener at årsmeldinga gjelder for 1/1-31/12

Jorunn: Konkluderer med at årets årsmelding gjelder kalenderåret.

Vedtak: Årsmelding for 2010 er enstemmig vedtatt med de påpekte endringer.

Sak 7 Regnskap for 2010

Knut Nordgård: Mente det sagt i fjor at årsmøtet vart nokså rimelig i fjor pga støtte fra småfeprogrammet.

Hilde S. Odden: Det var 2 overnattinger. Styret betalte festmiddagen, småfeprogrammet betalte fagseminaret.

Nordgård: Må avvikle billigere årsmøte

Karstein Bergset: Kan ikke drive underskudd. Oppfordrer styret om å sjå på hvordan vi kan kom i en overskuddssituasjon.

Magne Horten: Kan ikke gå i minus flere år

Jan Tollan: Enig med Horten. Det bør vurdere om driftstilskuddet skal gjeninnføres.

Hilde S. Odden som har ført regnskapet, svarte på spørsmål som gikk direkte på regnskapet.

Vedtak: Regnskapet for 2010 er enstemmig godkjent.

Sak 8 Godtgjørelser til tillitsvalgte

Nestleder for valgkomiteen, Ulf Skårholen la fram forslag til vedtak:

Honorar for 2010:

Leder:	20.000,-	kontorhold: 6.000,-
Nestleder:		kontorhold: 2.000,-
Styremedlemmer:		kontorhold: 1.000,-
Godtgjørelse revisorer		kr 700,-

Møtegodtgjørelse 2011:

Kr 700,- pr dag til styremedlemmer. I tillegg skal reiseutgifter dekkes etter Staten satser.

Hilde S. Odden: mener at nestleder skal ha godtgjørelse for jobb med å skaffe ny sekretær.

Forslag: leder: 15.000 og nestleder 5.000

Jon Erling Arntzen: Mener det er uheldig at leders honorar settes ned og foreslår tilleggsbevilgning til nestleder.

Erik Danielsen: Påpeker at vi har møtegodtgjørelse

Odden: Trekker første forslag og foreslår uendra på leder og nestleder 5.000

Skårholen: Ekstrabevilgning til nestleder på 5.000.

Lekve: Opprettholder Odden sitt første forslag

1. Valgkomiteens forslag 20.000 til leder	7 stemmer
2. Leder 20.000, nestleder 5.000	12 stemmer
3. Leder 15.000, nestleder 5.000	8 stemmer

Vedtak: Leder 20.000, nestleder 5.000 for jobb utført i 2010

Bergset: Mener at HSG må over på ordning med godtgjøring for inneværende år.

Sender et forslag til ny modell.

Skårholen og Danielsen: Årsmøtet må i tilfelle vedta en ny ordning

Kleiva: Sjekke praksis i organisasjonen.

Møtegodtgjørelsen for 2011 på 700 kr for vanlig møter og 350 kr for nettmøte vedtas

Vedtak: Godtgjørelser til tillitsvalgte vedtatt.

Sak 9 Budsjet 2010.

Leder la fram et budsjett med et underskudd på kr 45.000.

Ole Fredrik Dæhli: Det er vedtatt godtgjørelse til nestleder på 5000.

Hilde S. Odden: Det er vedtatt 11000 i kontorgodtgjørelse mot 15.000 i budsjett så da utgjør ikke endringer noe særlig utslag totalt.

Amund Wormstrand: Har det vært gjort forespørsel til Nortura om støtte?

Kjetil Granrud: Nei, ikke utover de 15 000.- som nå er avtalt.

Karstein Bergset: oppfordrer om at styret ser på inntjeningsmuligheter

Knut Nordgård: Påpeker at det er styret si oppgave å sjå på mulighetene.

Jorunn H. Støen: Årsmøtet gir styret klar beskjed om å komme med et regnskap i bedre balanse neste år.

Vedtak: Budsjettet enstemmig vedtatt.

Sak 10 Valg

Ulf Skårholen la fram valgkomiteens innstilling.

Leder for 1 år:	Kjetil Granrud	gjenvolgt med 24 stemmer, 7 blanke
Styremedlem:	Hege E Brendryen	ikke på valg
Styremedlem for 2 år:	Øystein Sørby	valgt ved akklamasjon
Styremedlem for 1 år:	Martin Mostue	valgt ved akklamasjon
Styremedlem for 2 år:	Øystein Knutsen	valgt ved akklamasjon
Nestleder:	Hege Brendryen	valgt ved akklamasjon
1. Vara til styret:	Magne Horten	
2. Vara til styret:	Ole Anton Brænd	
3. Vara til styret:	Elin Baugslie	

Alle varamedlemmer valgt for ett år valgt ved akklamasjon

Revisorer:	Sigurd W Stølan	ikke på valg, valgt for 2 år i 2010
	Knut Magnar Holmen	ikke på valg, valgt for 2 år i 2010
	Vara: Ola Fåsetbru	ikke på valg, valgt for 2 år i 2010

Møteleder årsmøte 2012: Jan Aarskog Vara: Jorunn H. Støen
Valgt ved akklamasjon

Utsendinger til Landsmøtet:

Valgkomiteens innstilling:

Styret gis fullmakt. Det henstilles til at den ene representanten velges fra fagrådet for geit.

Nordgård: foreslår at den ene representanten velges fra fagråd for geit.

Vedtak: Styret gis fullmakt til å utnevne representanter. 1 representant skal være fra Fagråd Geit.

Valgkomite:

Valgkomiteens innstilling er at årsmøtet foreslår nytt medlem m/ vara for 3 år.

Erik Danielsen: Foreslår Hilde S. Odden. Vedtatt

Magne Horten: Foreslår Jan Tollan som vara. Vedtatt.

Sak 11. Behandling av saker fra styret og laga

a. Sak fra Follidal Sau og Geit angående ny landbruksmelding

NY LANDBRUKSMELDING

Målet for framtidens landbruk må være: Økt produksjon av mat på norske ressurser.

Framtidens løsning er ikke økt import av mat fra land som trenger sikker matforsyning til egen befolkning.

Småfeholdet i Norge trengs mer enn noen gang i framtidens matproduksjon. Sammen med andre grovforetende dyreslag er det sau og geit som i første rekke kan stå for produksjon av mat basert på lokale, fornybare ressurser.

Den nye landbruksmeldinga må legge klare føringer for at økt matproduksjon til Norges økende befolkning skal skje på norske ressurser.

Det betyr:

- Mer grovfor på forseddelen til drøvtyggere.
- Mer norsk korn i kraftforet.
- Mer nydyrking.
- Økt bruk av utmarksbeite.
- Flere setrer i drift.
- Færre rovdyr.

Årsmøtet i Hedmark Sau og Geit ber styret i HSG og NSG jobbe aktivt for å påvirke sentrale politikere til å legge slike føringer ved handlinga av den nye landbruksmeldinga.

Saken ble vedtatt slik den ble framlagt.

b. Resolusjonsforslag fra styret

Hedmark Sau og Geit krever kraftig reduksjon av rovdyrbestandene

Den totale belastningen fra rovdyr på beitenæringa i Hedmark er på et uakseptabelt nivå.

Tap og skadeutviklinga er stigende i områder hvor det fortsatt er beitedyr igjen.

Hedmark Sau og Geit krever derfor en kraftig reduksjon av rovviltbestandene.

Som forebyggende tiltak krever Hedmark Sau og Geit uttak av bjørn på vårsnø og uttak av ulv og ynglende jerv som oppholder seg i eller i nærheten av beiteområdene før beiteslipp.

I de tilfelle der statens rovdyrforvaltning eventuelt konfiskerer beiteretten på kort eller lang sikt, er det en ubetinget forutsetning at det skal ytes full kostnadsdekning.

Forslaget fra styret er bearbeidet av resolusjonskomiteen og sluttbehandla av årsmøtet.

Sak 12. Sted og tid for neste årsmøte

Jorunn H. Støen foreslo at styret får fullmakt til å bestemme tidspunkt og sted for neste årsmøte og at styret tar med seg innspill om rimelig overnatting. Forslaget vedtatt.

Grethe Standerholen (s)

Martin Opsal (s)

Jorunn Haugland Støen (s)
Møteleder

Toril Hårdnes (s)
Sekretær

Vedlegg 1.

Leders tale til årsmøtet 2011

Kjære årsmøtedeltagere! Vi har igjen lagt ett år bak oss. Ett år med mange utfordringer. Men også positive opplevelser.

Siste halvdel av 2010 har vi vært uten sekretær. Det har gjort jobben for styret vanskelig. Jeg er glad vi endelig har fått sekretærfunksjon på plass. Med Nortura og Toril som sekretærfunksjon tror jeg vi skal få fart på organisasjon igjen. Jeg håper dø alle tar godt imot a Toril.

NSG har lagt opp til ny internettside hvor fylkeslagene har fått sine egne hjemmesider. Toril har begynt å legge ut dokumenter, referater og aktuelle saker på vår side. Dette ser bra ut. På den måten håper jeg at informasjonen og kommunikasjonen med lokallagene og medlemmene skal bli langt bedre.

Vår største utfordring er fortsatt rovdyrproblematikken.

Vi har alle de 4 store rovdirene spredd utover hele Hedmark. Samt kongeørn.

Den 12. mai, når arbeidsbelastningen er som størst for oss i saueholdet, fant Miljøvernminister Erik Solheim og Statssekretær Heidi Sørensen det formålstjenlig å besøke Hedmark. Dette var i forbindelse med starten på arbeidet med ny bestandsplan for ulv og bjørn.

Med god hjelp fra de hjemme kunne jeg bruke en hel dag på dette.

De fleste møter hvor man får anledning til å komme med innspill er gode. Jeg fikk 10 min. til å legge fram næringas syn.

Jeg fikk også en god uformell samtale med Solheim under lunsjen.

Man kan selvfølgelig stille seg spørsmålet om det kjem noe fornuftig ut av slike møter? Tja – jo det gjorde faktisk det.

Men vi fikk også høre at rovdyrproblemer måtte vi regne med å leve med i uoverskuelig tid.

Fortsetter rovdyr- problemene med uforminsket styrke slik vi faktisk nå opplever over hele Hedmark. Hva kan/skal vi gjøre med det? Det er det spørsmålet de fleste ville stille seg. Ska vi bare gi oss? Nei, d ska vi aller gjøre. Men je trur vi må slutte opptre som rovdyrforvaltere. La myndighetene beholde ansvaret for den delen. De sitter med kompetansen. (Wabakken o.l) Jeg har erfart at når vi blander oss for mye inn i deres roller blir det mest krig og lite konstruktiv framdrift.

Sjøl om vi er uenig i dagens rovdyrpolitikk må vi forholde oss til hva landets høyeste myndighet, Stortinget har bestemt. Å drive gjentagne omkamper med sterkest mulig ordbruk gjør oss til bygdetullinger som ingen vil lytte til. Da har vi tapt.

Nei, vi har mange andre og bedre arenaer hvor vi kan opptre som solister, nettopp fordi det er vi som sitter med den beste kompetansen.

Vi må fokusere enda sterkere på hva vi og beitedyra våre bidrar med slik som f. eks: -

kulturlandskapspleie,

- produksjon av ren mat produsert på fornybare ressurser,

- arbeidsplasser som sikrer bosetting og ikke minst

produksjon av høykvalitetsmat til en svoltet verden.

Jeg tror på mange små dråper til riktige personer i riktige fora til rett tid. Som f.eks med Solheim ved lunsjen på Høsbjør eller til Jens oppe på Rendalsfjellet etter en vellykket rensdyrjakt, eller i en tale der andre som kan ha innflytelse er tilstede.

Jeg tror på felles arenaer/organisering i kampen om utmarka.

Her må jeg nevne Hedmarksplattforma. Den kom som et resultat av Solheims besøk i Hedmark 12.mai. Ett samarbeid mellom 8 organisasjoner i Hedmark som bruker utmarka på ulike måter.

Målet var å påvirke fylkespolitikere og partier opp mot Hedemarksbenken på Stortinget som ei oppkjøring til nytt bredt bestandsforlik for ulv og bjørn i Stortinget. Den ble mer vellykket enn jeg hadde forventet. Endelig klarte næringa å samle seg bak felles standpunkter.

Men vi ble ikke enig om alt.

F.eks ble forslag om å oppheve ulvesona lagt bort fordi det i gruppa ikke ble enighet om å fjerne den i denne omgang. Jeg er ikke sikker på at det trykket fjerning av ulvesona har fått fra lokale ordførere i media den siste tiden, er det lureste som skjer akkurat nå. Det kan bidra til å fjerne fokuset som vi i Hedmarksplattforma la an på når det gjelder generell reduksjon av rovdyrbestandene. Videre kan det føre til at hele Hedmark blir utlagt som ulvesone. Ønsker vi det?

En av strategiene i Hedmarksplattforma var personlig påvirkning av fylkespolitikere. Dette ble fordelt innad i gruppa. Ettersom ingen andre ville møte Hedmark SV påtok jeg meg oppdraget sammen med 1 repr. fra HBS, NJJF Hedmark, Glommen, å invitere Hedmark SV til en uforpliktende samtale, hvor vi presenterte Hedmarksplattforma til leder i Hedmark SV. Det vart ett trivelig møte med god tone.

Ett ½ år senere, hva ser jeg i Østlendingen forrige lørdag fra SV-toppene i Hedmark som en innledning til årsmøte i Hedmark SV? De brukte nesten ordrett innholdet fra Hedmarksplattforma når det gjaldt Hedmark SV's syn på rovdyrproblemene i Hedmark. Her deltok også sjølveste SV-dronninga, Kristin Halvorsen. Hørte jeg en dråpe, to dråper,....

Å hva skjer med rovdyrforliket i Stortinget? Her er det tydelig stor uenighet innad i regjeringa, ikke bare mellom SP og SV, men også i Arbeiderpartiet. At opposisjonen forsøker å slå politisk mynt på dette er normalt og kan være oss til hjelp.

Nå er det viktig å vise besinnelse. Prøve å påvirke der det er smart å gjøre d. Det er håp om bedre tider folkens!

Avkortning på rovdyrerstatningene har mange opplevd også i 2010. I mange av tilfellene blir skjønnt lagt til grunn for avkortning. Det er uakseptabelt. Også mangel på gjenfinning av kadavre i forhold til tap blir brukt som årsak til avkortning. For enkelte er det snakk om 50 – 100 tusen kroner i tapte inntekter. Med slike tap sier det seg sjøl at det blir umulig å fortsette i særlig lang tid. Vi må derfor svare med å sette inn tiltak som øker gjenfinning av kadavrene. Under fagprogrammet i morgen skal vi få høre om en måte å gjøre det på. Prosjektet kadaverhund.

Den andre inngangen er å gå rettens vei i forhold til å få den erstatningen man har krav på.

Det gjør nå NSG i det de har stevnet staten med grunnlag av avkortningene de 3 siste åra. En

regner med at denne saken vil starte i løpet av 1. halvår 2011. En seier vil kunne resultere i klarere retningslinjer for vurdering av erstatningssøknadene og mindre bruk av skjønn.

Jeg kan ikke komme utenom Eli Dørum og Kåre Kleiva sin sak.

Den saken handlet også om rett til erstatning på utmarksbeite. Jeg skal ikke bruke tid på å gå i detalj her men viser bare til hva Kåre sjøl innledet med under åpningen av dette møte.

Blir dommen stående upåanket vil den også få betydning for hele næringa.

Vårt engasjement i saken under forhandlingene var i snaueste laget. Vi burde ha møtt mannsterk opp i rettssalen og vist vår støtte til ikke bare Eli og Kåre men også i forhold til sakens betydning for hele næringa. Kåre og Eli har uansett lagt ned mye tid og ressurser og spilt kortene på en smart måte. Kjemp flott!

Økonomi

Driftsresultatet i fylkeslaget har i de senere åra gått med minus. Årets budsjettforslag viser samme bilde. Vi tærer på oppbygd kapital. Det kan vi ikke fortsette med. Tidligere årsmøter har uttrykt at det er lite interessant å innføre ekstrakontigent igjen.

Derfor må det nye styret umiddelbart starte jobben med å finne løsninger på dette. Fokus på kostnader og søking etter nye inntektsmuligheter må ende opp med en revidert aktivitetsplan for årsmøtet 2012.

Innenfor ett område vil jeg allerede nå signalisere at styret ønsker å se på mulighetene av om all kommunikasjon kan foregå elektronisk. Vi tror dette kan være ett område hvor en kan redusere noen kostnader i fylkeslaget.

Geitebøndene i Hedmark er ikke mange, men døm er gode. Økonomien i geiteholdet er nok for tiden av de beste i jordbruket. Men så er denne produksjonen arbeidskrevende og til tider svært intensiv. Det er krevende å være topp geitebonde.

Men om økonomien er av de bedre innen jordbruket er det allikevel utfordringer som krever løsninger.

Kasein er ett av dem. Kasein har stor påvirkning på smaken i mjølka og dermed også på produktet. Generelt sett kan man vel si at geitmjølkeprodukter sliter noe i sluttmarkedet.

Mange forbrukere signaliserer at for kraftig smak er en medvirkende årsak til at de velger andre mjølkeprodukter. Hadde alle vøre som meg så...

Ulike strategier diskuteres og jeg har registrert at det er uenighet blant geitmjølkeprodusentene om hvilke tiltak som bør iverksettes. Men det er viktig å huske på nødvendigheten av en fornøyd forbruker der ute. Jeg er sikker på at geiteholdet sjøl velger den beste løsningen slik at vi fortsatt opprettholder ei sterk og oppegående geitenæring.

Ett annet problem vi har når det gjelder geit, er økonomisk anvendelse av kjekjøtt og geitekjøtt. Avlivede kje på yttersia av fjøsdøra er en dårlig reklame for Roll Roysen i kulturlandskapet. Mye av kjeene og geitekjøttet vi tar inn på Nortura sine anlegg blir hengende på fryselageret til det blir for gammelt og dermed destruert. Det er forkastelig.

Vi må rett å slett ta dette på alvor og forsøke å skape en lønnsom verdikjede helt fram til forbrukeren. Det er jo ett fantastisk råstoff og jeg har sjøl smakt ulike produkter som er laget ved Kandalen Kjøtt. Kjemp godt.

Fagutvalget i Nortura har satt dette på dagsordenen og Nortura har nå iverksatt ett prøveprosjekt sammen med "geiter i vekst i vest" om slaktning og produktutvikling av kjekjøtt. Men det avhenger av om en klarer å skape økonomi gjennom hele verdikjeden og at forbrukeren vil ha det. Dette blir spennende.

Jordbruksoppgjøret

Jeg har lyst til å nevne jordbruksoppgjøret 2010. Ett oppgjør hvor de drøvtyggende produksjonene kom forholdsmessig godt ut. Herunder småfeet – både sau og geit. Det er signalisert at denne regjeringa ønsker å opprettholde høyt fokus på grovfôravhengige produksjoner også ved oppgjøret i 2011. Det lover bra.

For, det er fortsatt økende forskjell mellom vanlig lønnsinntekt og inndekning til arbeidsvederlag og investeringer i saueholdet. I min tale til årsmøtet i fjor ga jeg uttrykk for min bekymring om hva denne forskjellen kan medføre for struktur'n i saueholdet.

Jeg har ikke blitt beroliget, snarere tvert om.

Denne forskjellen øker presset på de mindre bruka og de med nedslitt driftsapparat.

Hvis alle vi her, når vi kommer hjem i morra, kikker rundt oss i vårt eget lokalmiljø, å tenkjer, er det noen her som kan komma tel å slutte med sau de første 2-3 åra. Hvis du ser noen, spør deg sjøl? Hva kan jeg og andre bidra med for at disse fortsetter med sau?

I tillegg bør Fylkeslaget og NSG også tenkje igjennom hva som kan/bør gjørast i så måte. Jeg håper dere i lokallagene tar tak i denne utfordringen slik at det blir foretatt grep hos den enkelte som gjør at færrest mulig slutter. Lokalmiljøet trenger alle. Vi har ingen å miste.

Avslutningsvis har jeg lyst til å si til dere at småfeholdet har ei framtid i Hedmark og i Norge. Ikke minst sett i forhold til kulturlandskapspleie. Geita er "Rolls Roysen" i kulturlandskapet mens sauene er "fjellets slåttekare".

Vi må bare stå løpet ut, sjøl om det til tider kan være tungt!

Ha ett godt årsmøte.

Kjetil Granrud